

Zrelost in dobro pripravljeno gradivo

Seje konference delegatov pokojninskega in invalidskega zavarovanja v občini Ljubljana-Center so se odlikovale po samoupravljaljski zrelosti delegatov in po vzorno pripravljenu gradivu, zadnja, 6. seja, ki je bila 17. decembra lani pa tudi po zadovoljivi udeležbi. Od skupno 66 je bilo navzočih 42 delegatov ali dve tretjini. S tem je bil dosežen velik napredek, saj so bile seje konference pred tem komaj sklepne. Dobra udeležba je odraz zanimanja delovnih ljudi za obravnavana vprašanja, ki so v gradivu lepo nakazana, predvsem pa zaradi izvedbe sklepa 4. seje. Na podlagi tega sklepa je strokovna služba namreč izdelala pregled udeležbe delegatov po posameznih volilnih skupinah, ki so posredovali socialistični zvezi in sindikalnim organizacijam. Prvi uspehi so že tu. Za še boljšo udeležbo bi bilo treba vsekakor kar najhitreje izdelati seznam vodij delegacij z naslovi, ki ga v občini Ljubljana-Center še vedno nimamo.

Med razpravo je delegat Zvonimir Bohte v imenu svoje delegacije posebej poudaril, da je gradivo s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja v primerjavi z gradivom, ki ga pripravljajo strokovne službe drugih samoupravnih interesnih skupnosti, vzorno pripravljeno, kratko in jasno ter pregledano natisnjeno, tako da se delegacije lahko zelo hitro odločajo, predvsem pa da se vodje delegacij gradiva že vnaprej ne ustrašijo. Tako mnenje so podprli še trije drugi delegati, nihče pa na gradivo ni imel pripomb. Pohvaliti je treba tudi prakso izčrpnih pojasnjevanj posameznih vprašanj s

področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja, katerega nosilec je predsednik izvršilnega odbora skupnosti Nace Nagode.

Šesta seja konference delegatov pokojninskega in invalidskega zavarovanja občine Ljubljana-Center, ki ji je predsedoval Janko Brunet, je obravnavala, osnutek resolucije o družbeno-ekonomski politiki in osnutek družbenega dogovora za leto 1976, program dejavnosti in financiranje Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS v letu 1976, povečanje pokojnin (akontacije) s 1. januarjem 1976, predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi organizacije in delu Zveze SPIZ Jugoslavije, poročilo o poslovanju skupnosti v obdobju od januarja do septembra 1975, težišče razprave pa je bilo na razpravi o gradivu skupnosti starostnega zavarovanja kmetov.

Vse predložene listine so delegati sprejeli. Potrčili so tudi pripombe Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SRS, ki zadevajo predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi organizacije in delu Zveze SPIZ Jugoslavije, katere statut je treba prilagoditi ustavnim načelom. Ker gre za temeljno zavarovanje, so ustanovitelji te skupnosti lahko le delavci, ne pa tudi obrtniki.

Gradivo za solidarnostno udeležbo delovnih ljudi pri pokrivanju izdatkov za starostne pokojnine kmetov v letu 1976 so obravnavale vse delegacije razen dveh, ki gradiva nista dobili. Vse, razen teh dveh, so se izrekle za takšno solidarno-

stno pokrivanje. Delegati iz krajevne skupnosti Ajdovščina, delovnih organizacij CK ZKS in pravne fakultete so povedali, da so delavci tako obliko financiranja celo pozdravili. Poudarili so zlasti vlogo slovenskega kmeta v NOB. Enega izmed delegatov je zanimalo, če bo prispevek, ki so ga doslej vplačevali delovne organizacije v ta namen odpadel, češ da je v predlogu republiškega proračuna tak izdatek še vedno predviden. Vsekakor bi bilo treba preprečiti, da se prispevki v ta namen ne bi zviševali, upokojeni kmetje pa

bi bili ob tem na istem kot prej. Pomembno pripombo je v razpravi o dejavnosti in financiranju SPIZ za leto 1976 izrekla delegatka 13. delegacije. Menila je, da bi morale biti stopnje prispevkov, ki bremenijo delovne organizacije, znane in določene še pred novim letom. Doslej je bila praksa takšna, da je bilo treba te prispevke dodatno obračunavati za nazaj, kar je delovne organizacije veljalo več, kot pa če bi jih nakazale v znatno povečanem znesku. Nace Nagode je bil ob tem mnenja, da bodo

sedanje prispevne stopnje verjetno veljale do konca marca prihodnjega leta, nove pa šele od 1. aprila dalje. Tako ne bi bilo treba ničesar dodatno obračunavati za nazaj, izpad dohodkov pa bi si Skupnost zagotovila s tem, da bi za malenkostni odstotek zvišala prispevno stopnjo.

Na koncu je konferenca izvolila še po šest delegatov za skupščino občinske skupnosti socialnega varstva in za 5. sejo skupščine Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije.

FRANCI STRLE

OB POMANJKANJU VZGOJNO VARSTVENIH ZAVODOV

Rešitev - družinsko varstvo otrok

Že večkrat smo v Dogovorih pisali o tem, da v občini Center potrebujemo v vrtcih še nič koliko novih mest, najbolj pereče pa ostaja še naprej pomanjkanje mest za otroke do treh let starosti. Kljub temu, da smo v občini zadnja leta vendarle začeli sistematično reševati prostorsko stisko v vzgojnovarstvenih zavodih, pa ugotavljamo, da je v organizirano varstvo zajetih še vedno premalo otrok. Zato se ne moremo čuditi, če je danes precej otrok v varstvu pri drugih družinah. Prav zaradi tega spoznanja je v programu otroškega varstva od leta 1976 do 1980 predvideno, da bi poleg drugih oblik varstva družbeno organizirali in razumljivo tudi priznali (dosedaj smo o družinskem varstvu govorili bolj ali manj kot o »črnem varstvu«) tudi to obliko varstva otrok, predvsem, ker se je leta zadnje čase precej razmahnila.

la začeti razmišljati tudi naša samoupravna interesna skupnost otroškega varstva temelji na tem, da bi družine oziroma varuške, ki varujejo po enega, dva ali več otrok, vključili v organizirano družbeno varstvo predšolskih otrok. Bile naj bi v stalnem stiku z vrtci na svojem območju in ti bi jim pomagali pri družinskem varstvu. Prejkone je sprejemljiv tudi predlog, naj bi take družine oziroma varuške delovne skupnosti vzgojnovarstvenih zavodov obravnavale kot stalno zaposlene vzgojiteljice v svojih delovnih sredinah. Tako bi torej dobivale redne mesečne dohodke in uživale vse ugodnosti, ki sicer po zakonu o medsebojnih razmerjih pripadajo redno zaposlenim vzgojiteljicam v vrtcih.

V Ljubljani in v nekaterih ostalih slovenskih mestih bodo, sprva je vsaj kazalo, da bo tako, že do konca leta organizirali posebne seminarje in teča-

je, na katerih bodo nosilce bodočega družbeno priznanega družinskega varstva, predvsem pa varuške, seznanili z nekaterimi najbolj aktualnimi vprašanji pravilne vzgoje in varstva predšolskih otrok. Če bodo take seminarje in tečaje organizirale ostale ljubljanske občine, bi bilo prav, da bi se jim pridružili tudi v občini Center. S svojim programom bi morala v prvi vrsti najprej sodelovati samoupravna interesna skupnost otroškega varstva, z njo pa tudi ostali odgovorni delavniki, ki bi morali poskrbeti, da bi pravilno ovrednotili družinsko varstvo, ki je ob kritičnem pomanjkanju prostorov v vrtcih vsaj za sedaj ena izmed rešitev, da se z leti le izvečemo iz prostorske stiske in omogočimo družbeno nadzorovano in organizirano varstvo tudi tistim malčkom, ki so bili že doslej ali pa še bodo deležni družinskega varstva.

(iv)

Samoupravni sporazum

O NACINU ZDRUŽEVANJA IN UPORABE SREDSTEV, NAMENJENIH ZA URESNICEVANJE SKUPNIH INTERESOV IN POTREB V KRAJEVNI SKUPNOSTI

1. S tem samoupravnim sporazumom delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti urejajo način financiranja svojih skupnih potreb, interesov in nalog na osnovi sprejetih programov razvoja krajevnih skupnosti.
2. Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, delovni ljudje, ki z osebnim delom in svojimi sredstvi samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti in delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško, kulturno in drugo svobodno dejavnost ter krajevne skupnosti, se obvezujejo, da bodo združevali del dohodka za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti. Del dohodka, ki ga bodo združevali delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, delovni ljudje, ki z osebnim delom in svojimi sredstvi samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti in delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško, kulturno in drugo svobodno dejavnost, bodo po tem samoupravnem sporazumu namenili iz ostanka dohodka, iz sklada skupne porabe ali bruto osebnih dohodkov, o čemer odločajo sami.
3. Sredstva, zbrana na podlagi tega samoupravnega sporazuma se združujejo s sredstvi, ki jih na podlagi programa razvoja krajevnih skupnosti in v skladu s določili 74. člena Ustave SR Slovenije krajevne skupnosti pridobijo na drug način.
4. Sredstva, zbrana na podlagi tega sporazuma združujejo delovni ljudje s sredstvi, ki jih na podlagi programov razvoja krajevnih skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oziroma občine namestijo:
 - skupščina občine na podlagi letnega plana splošne porabe za redno poslovanje krajevnih skupnosti in osnovne funkcionalne izdatke ter za tiste izdatke, ki so potrebni za delovanje delegatskega sistema,
 - samoupravne interesne skupnosti na podlagi v občini usklajenih programov dela za zadovoljevanje skupnih potreb delovnih ljudi v krajevni skupnosti,
 - z delom davka, taks ter drugih davščin in prispevkov zbranih na območju krajevnih skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje nalog, ki so v skladu s programom razvoja krajevnih skupnosti ter z družbenim planom občine,
 - s samoprispevkom delovnih ljudi in občanov,

5. Podpisniki nakazujejo sredstva dogovorjena po tem samoupravnem sporazumu na zbirni račun občine za krajevne skupnosti.
6. Podpisniki samoupravnega sporazuma bodo za združevanje sredstev po tem samoupravnem sporazumu namenili 300 din letno na zaposlenega do 31. decembra v tekočem letu. Sredstva se nakazujejo najkasneje z zaključnim računom za tekoče leto. Dogovorjeni znesek prispevka se vsako leto valorizira v skladu z resolucijo o družbeno-ekonomski politiki SR Slovenije in družbenim planom občine. Znesek je enoten za celotno območje občine. Osnova za določanje višine sredstev za potrebe krajevne skupnosti so programi krajevnih skupnosti, ki jih krajevne skupnosti za vsako leto posebej predložijo v razpravo in sprejem občanom in delovnim ljudem v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.
7. Osnova za določanje skupnih sredstev podpisnikov za združevanje po tem samoupravnem sporazumu je število zaposlenih po stanju na dan 31. decembra preteklega leta. Podpisniki se obvezujejo, da bodo združena sredstva obračunali in odvajali po prebivališču zaposlenih na območju tistih občin, oziroma krajevnih skupnosti ljubljanske regije, za katere je sklenjen družbeni dogovor o financiranju krajevnih skupnosti.
8. Delovni ljudje, ki z osebnim delom in svojimi sredstvi samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti in delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno opravljajo umetniško, kulturno in drugo svobodno dejavnost, ki jih zastopajo njihove skupnosti ali so neposredno podpisniki, se na podlagi pristojne izjave o pristopu k samoupravnemu sporazumu zavezujejo združevati enak delež iz zaposlenega delavca, kot ga združujejo delavci v združenem delu.
9. Podpisniki sklenejo samoupravni sporazum za srednjeročno obdobje 1976 do 1980. Sporazum se lahko na zahtevo 1/3 podpisnikov spremeni tudi pred iztekom obdobja za katerega je sklenjen.
10. Krajevne skupnosti bodo s tem samoupravnim sporazumom zbrana sredstva namenile za realizacijo programov dela in razvoja krajevnih skupnosti, predvsem pa:
 - za zadovoljevanje tistih družbeno ovrednotenih skupnih interesov in potreb s področja otroškega varstva in socialnega skrbstva, vzgoje in izobraževanja, prosvete in kulture, telesne kulture in rekreacije, varstva interesov potrošnikov in uporabnikov, varstva kulturnih in zgodovinskih spomenikov, varstva človekovega okolja, ki niso zajeti v programih posameznih samoupravnih interesnih skupnosti,
 - za vzdrževanje krajevnih zelenic, otroških igrišč in drugih objektov, ki so krajevnega pomena,
 - za sofinanciranje dejavnosti družbenopolitičnih organizacij, društev in interesnih dejavnosti v krajevni skupnosti,
 - za sofinanciranje dejavnosti splošnega ljudskega odpora in družbene zamožnosti,
 - za solidarno prelivanje sredstev za najnujnejše potrebe drugih krajevnih skupnosti v občini.
11. Zbrana sredstva na podlagi tega samoupravnega sporazuma krajevne skupnosti ne bodo uporabljale za redno poslovanje in funkcionalne izdatke krajevnih skupnosti.
12. Sredstva, zbrana na podlagi tega samoupravnega sporazuma, se delijo:
 - 80 odst. za naloge posameznih krajevnih skupnosti na podlagi programov in načrtov razvoja krajevnih skupnosti,
 - 20 odst. za solidarnostno prelivanje sredstev za najnujnejše potrebe drugih krajevnih skupnosti v občini.

13. Krajevne skupnosti bodo izdelale in sprejele srednjeročne razvojne programe in na osnovi teh izdelale najkasneje do 1. 12. vsakoletne programe in načrte, ki jih bodo posredovale podpisnikom tega samoupravnega sporazuma in tudi drugim organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim na svojem območju. Krajevne skupnosti bodo sprejele programe in načrte po postopku sprejemanja družbenih planov in jih uskladile z drugimi subjekti družbenega planiranja v krajevni skupnosti in v občini.
14. Podpisniki samoupravnega sporazuma se dogovorijo, da za spremljanje izvajanja tega samoupravnega sporazuma ustanovijo odbor za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma, ki ga sestavljajo delegati podpisnikov. Podpisniki se sporazumejo, da v odbor delegira vsaka krajevna skupnost na območju občine po enega delegata. Podpisniki s področja združenega dela se dogovorijo, da bodo preko občinskega sveta zveze sindikatov delegirali v odbor osem delegatov. Podpisniki se dogovorijo, da občinska konferenca SZDL delegira v odbor tri delegate. Odbor za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma se lahko usenovi tudi pri vsaki krajevni skupnosti in je sestavljen po enakem principu kot na nivoju občine.
15. Odbor za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma v skladu z določbami tega sporazuma in svojega poslovnika o delu opravlja naslednje naloge:
 - na podlagi sprejetih programov in načrtov krajevnih skupnosti ter števila zaposlenih, ki prebivajo na območju posamezne krajevnih skupnosti razporeja zbrana sredstva na zbirnem računu posameznih krajevnih skupnosti,
 - skrbi za usklajevanje tega samoupravnega sporazuma z družbenim dogovorom regije,
 - spremlja ali se razporejena sredstva uporabljajo v skladu s samoupravnim sporazumom ter o svojih ugotovitvah obvešča vse podpisnike,
 - daje predloge za urejanje spornih vprašanj med podpisniki samoupravnega sporazuma, sproži eventualni postopek pred sodiščem združenega dela ali drugim organi, ki so pristojni za ugotavljanje kršitev samoupravnega sporazuma,
 - predlaga podpisnikom samoupravnega sporazuma letno valorizacijo zneska prispevka določenega v 1. odstavku 6. točke tega samoupravnega sporazuma in izvede potreben postopek,
 - obvešča javnost o realizaciji samoupravnega sporazuma in opravlja še druge naloge, ki mu jih zaupajo podpisniki.
16. Podpisniki tega samoupravnega sporazuma pooblašajo krajevne skupnosti, da sklenejo poseben samoupravni sporazum za realizacijo našel solidarnosti in uporabe sredstev za solidarnost, določenih s tem samoupravnim sporazumom.
17. Krajevne skupnosti so dolžne trošilo podpisnikom tega samoupravnega sporazuma o realizaciji sprejetih programov in načrtov za zadovoljevanje in uresničevanje skupnih potreb in interesov delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti in o uporabi sredstev, zbranih s tem samoupravnim sporazumom najmanj enkrat letno.
18. Krajevnim skupnostim, ki ne trošijo združena sredstva v skladu s tem samoupravnim sporazumom preneha do nadaljnjega pravica uporabe sredstev zbranih na podlagi tega samoupravnega sporazuma. Sklep o tem sprejme odbor za spremljanje izvajanja samoupravnega sporazuma.
19. Samoupravni sporazum po sprejemu podpišejo pooblaščenki predstavniki podpisnikov v evidenco podpisnikov tega samoupravnega sporazuma pri skupščini občine Ljubljana Center. Vsak podpisnik prejme en izvod tega samoupravnega sporazuma.